

Ontrouwe herders

Periodethema: Lijden en sterven
Ezechiël 34: 1-19

VOORAF

Ezechiël werd in 597 voor Christus met vele anderen weggevoerd naar Babel. Daar wordt hij door de Heere tot profeet geroepen. Hij voorzegt dat Juda en Jeruzalem ten onder zullen gaan. Het volk heeft de Heere niet met een volkomen hart gediend. Helaas zijn de voorgangers van het volk daarin ook niet voorgegaan. Dat is het wat in dit gedeelte aan de orde wordt gesteld.

UITLEG VAN DE TEKST

De uitdrukking 'het woord des Heeren geschiedde' komt vaak in de profetieën voor. Zo ook in de profetie van Ezechiël. Daarmee worden de woorden van de profeet op een bepaald niveau getild. Het gaat niet om een mensenwoord, het gaat om Gods woord. Dat woord klinkt niet alleen, dat geschiedt. Gods woorden worden werkelijkheid. Wat Hij zegt, gebeurt. De Heere spreekt Ezechiël aan als mensenkind. Dat laat het verschil zien tussen hem en de Heere. Ezechiël is een nietig mens, de Heere is God. Ezechiël krijgt als opdracht tegen de herders van Israël te profeteren. De herders zijn de leiders van het volk. We kunnen daarbij allereerst aan de koningen denken. Gezien het vervolg moeten we echter niet alleen aan hen denken. De leiders van het volk zijn degenen die het volk, op burgerlijk en op geestelijk niveau, moeten regeren. De herders wordt verweten dat zij zichzelf weiden. Ze zijn op hun eigen voordeel uit. Zij weiden de kudde niet, zij dragen geen zorg voor het volk, zij zijn alleen op eigen voordeel uit. Zij genieten van dat wat de kudde voortbrengt, maar zij besteden geen herderlijke zorg aan de kudde. Dat wat zwak is, krijgt geen extra zorg. Men heeft geen oog voor zieken en gebrokenen. Dat wat wegloopt wordt niet teruggehaald.

Men laat de kudde aan zichzelf over. Zij verzaken hun taak op een vreselijke manier. Men heeft geen liefde voor de kudde. Zij heersen met strengheid en hardheid. Als een strenge regering vanuit bewogenheid met het volk regeert, is dat in hun voordeel. Maar daar waar liefde en bewogenheid ontbreekt, onttaardt de regering. Dat gebeurt hier. Terwijl de herders samenbindend moeten werken, verstrooien zij. Mensen voelen zich niet meer verbonden met hun herders en met elkaar. De eenheid van het volk gaat verloren. Mensen trekken overal heen. Dit staat dan nog los van het feit dat velen in ballingschap worden gevoerd. De bescherming die de herders hadden moeten bieden, ontbreekt. Op een ernstige manier wordt de situatie van het volk beschreven. De herders staan schuldig ten opzichte van het volk, maar zij staan ook schuldig tegenover de Heere, Die hen als herders over Israël gesteld heeft. Als Ezechiël dit heeft gezegd, moet hij daar een conclusie aan verbinden, een oordeel van Godswegen: 'Daarom gij herders, hoort des HEEREN woord. Alzo zegt de Heere HEERE.' God kan deze handelswijze niet ongestraft aanzien. Het gaat immers om Zijn schapen, de schapen van de HEERE. De herders zullen de schapen niet langer in hun eigen voordeel kunnen gebruiken. De HEERE eist ze van de handen van de herders. De herders moeten verantwoording afleggen over hun handelswijze. Zij zullen de schapen niet meer mogen weiden, zodat ze ook niet meer in het voordeel van de herders geweid kunnen worden. Ezechiël zegt zelfs dat de HEERE de schapen uit de mond van de herders zal rukken, zodat zij zich niet meer met die schapen kunnen voeden. God redt de schapen uit de handen van de herders. Zo vraagt de HEERE naar Zijn schapen.

Hij zoekt de schapen op. Dit staat lijnrecht in tegenstelling met dat wat de herders hebben gedaan. De HEERE doet wat een herder behoort te doen. Dat is beschamend voor de herders van Israël. De HEERE redt Zijn schapen vanuit de plaatsen waarheen zij verstrooid zijn. De ondergang van Juda en Jeruzalem zorgt ervoor dat de herders geen zeggenschap meer hebben over de kudde. Daardoor wordt kudde gered. Het oordeel over Juda en Jeruzalem is tot voordeel voor het volk. Het volk wordt gered uit de handen van de valse herders. De HEERE Zelf zal de zorg voor de kudde op Zich nemen. De HEERE zal de kudde leiden. De HEERE zal de kudde van voedsel voorzien. De HEERE zal de kudde verzorgen en beschermen. Ook als de dag van wolken en donkerheid gekomen is, zal dat de HEERE niet beletten om in liefde te handelen. Ook al komt de ballingschap, God zorgt voor Zijn kudde. Hij voert Zijn schapen op uit de landen waarheen zij verstrooid zijn. Hij brengt ze terug in hun eigen land. Er zal geen schaap in vreemde handen overblijven. Daarbij zal de kudde van alle goeds worden voorzien. Hij zorgt voor overvloedig voedsel en goede rust. Het contrast van de zorg van de herders van Juda en Jeruzalem en de zorg van de HEERE, als de grote Herder, valt op. De HEERE is niet op eigen voordeel uit, Hij is op het voordeel van de kudde uit. Om te voorkomen dat de geschiedenis zich zal herhalen, zal de HEERE de schapen van de bokken scheiden. De bokken zijn degenen die de schapen overheersen en uitbuiten. De bokken profiteerden van de schapen en vernielden weiden en drinkplaatsen. De schapen werden uitgebuit en leden gebrek. Door het ingrijpen van de HEERE worden de zaken recht gezet. Hij straft hen die onrecht doen en betuigt Zijn barmhartigheid over dat wat verdrukt wordt.

TER OVERWEGING

In de vertelling moeten een aantal zaken extra geaccentueerd worden:

1. Degenen die leiding hebben te geven aan het volk hebben een ontzettend grote verantwoordelijkheid. Het gaat daarbij om de burgerlijke en de kerkelijke (geestelijke) overheid. Zij hebben verantwoording af te leggen aan de HEERE. DE HEERE stelt de leiders van het volk dan ook verantwoordelijk voor de afval van het volk.

We kunnen dit doortrekken naar onze situatie. De regering van ons volk hoort ons te regeren volgens de wetten van God. Als de wetten van de HEERE niet gehanteerd worden, is de regering mede verantwoordelijk voor de afval van het volk. We kunnen hierbij wijzen op de concrete situatie van ons land. Denk bij voorbeeld aan abortus en euthanasie. Hierbij is Gods wet in het geding.

2. Het is goed om aandacht te besteden aan het feit dat de Heere ook in de kerk herders aanstelt. In het Nieuwe Testament worden de ouderlingen de herders van de gemeente genoemd. Zij moeten waken over de kudde. Denk daarbij aan 1 Petr. 5: 2 en 3 waar staat: 'Weid de kudde Gods, die onder u is, hebbende opzicht daarover, niet uit bedwang, maar gewilliglijk; noch om vuil gewin, maar met een volvaardig gemoed, Noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren, maar als voorbeelden der kudde geworden zijnde.' We kunnen daarbij ook verwijzen naar het formulier ter bevestiging van de dienaren van het Woord en het formulier ter bevestiging van ambtsdragers. In de Nederlandse Geloofsbelijdenis wordt in de artikelen 30-32 over de regering van de Kerk gesproken. De herders over de gemeenten moeten zorgen voor rust en orde.
3. De Heere Jezus is de overste Herder. Hij is de goede Herder (zie Joh. 10). Hij buit de kudde niet uit, integendeel Hij geeft Zijn leven voor de schapen. Hij wil dat Zijn schapen het leven hebben en overvloed. De Heere Jezus heeft duidelijk gemaakt hoe hulpeloos we zijn zonder Hem als goede Herder. Mattheüs schrijft daarover in Zijn evangelie: 'En Hij, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen, die geen herder hebben' (Matth. 9: 36).

GELOOFSLEER

Zie voor de regering van de kerk en ambtsdragers en hun taken Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 30-32. De Heere Jezus is de grote Ambtsdrager. De naam 'Christus' (Gezalfde) wijst daarop. Zie Heidelbergse Catechismus, zondag 12.